

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 508/2015
10.12.2015. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Слађане Накић-Момировић и Марине Говедарица, чланова већа, у парници тужиоца Д.Ј. из Н.С., кога заступа М.К., адвокат из Н.С., против туженог Јавно комуналног предузећа Н.т. из Н.С., које заступа З.Ж., адвокат из Н.С., ради оцене законитости одлуке о престанку радног односа, враћања на рад и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1764/14 од 24.10.2014. године, у седници већа одржаној дана 10.12.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1764/14 од 24.10.2014. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 1521/2011 од 28.03.2014. године, исправљеном одлуком истог суда П1 1521/2011 од 30.05.2014. године поништено је као незаконито решење директора туженог број 01-5844/1 од 16.06.2011. године о отказу уговора о раду, којим је тужиоцу који је радио на пословима „техничар за надзор инвестиционих радова П“ отказан уговор о раду број 01-7/103 од 16.10.2010. године са припадајућим анексима због престанка потребе за обављањем наведених послова као последице технолошких, економских и организационих промена које спроводи послодавац а које промене нису могле бити отклоњене законом предвиђеним мерама запошљавања. Истом пресудом тужени је обавезан да тужиоца врати на рад и накнади материјалну штету у виду изгубљене зараде и других примања, изврши исплату доприноса за обавезно социјално осигурање, изврши упис радног стажа тужиоцу у означеном периоду у радну књижицу и исплати тужиоцу трошкове парничног поступка у укупном износу од 400.945,00 динара. Одбачен је део тужбеног захтева за уплату пореза пореској управи на износе изгубљене зараде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1764/14 од 24.10.2014. године преиначена је наведена првостепена пресуда и одбијен тужбени захтев за поништај решења директора туженог број 01-5844/1 од 16.06.2011. године, захтев да тужени врати тужиоца на рад, да тужени исплати тужиоцу накнаду материјалне штете у висини изгубљене зараде и других примања за период од 16.06.2011. године до 31.11.2012. године, исплати доприносе за обавезно социјално осигурање, изврши упис радног стажа тужиоцу и накнади трошкове парничног поступка са каматом. Истом пресудом обавезан је тужилац да накнади трошкове првостепеног поступка туженом у износу од 220.500,00 динара и трошкове жалбеног поступка у износу од 49.845,00 динара.

Против правноснажне одлуке донете у другом степену благовремено је изјавио ревизију тужилац због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку на основу одредби члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 125/2004, 111/2009, 53/13-УС), који се у овој парници примењује на основу члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ...) и налази да ревизија није основана.

У поступку пред другостепеним судом није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку на коју Врховни касациони суд води рачуна по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 12. истог закона на коју се ревизијом неосновано указује. Побијана одлука је јасна, потпуна и непротивуречна. Садржи разлоге о одлучним чињеницама а изрека одлуке нема недостатака због којих се не би могла испитати.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је био у радном односу код туженог од марта 2003. године. Према последњем анексу уговора о раду тужилац је обављао послове техничара за надзор инвестиционих радова II у Одсеку за надзор инвестиционих радова у сектору за развој, енергетско планирање и инвестиције туженог. Управни одбор туженог је 16.05.2011. године донео одлуку о изменама и допунама програма пословања туженог за 2011. годину, којом је предвиђено смањење запослених са 321 (колико их је било у 2010. до јуна 2011. године) на 304 почев од јула 2011. године док је број лица ангажованих по уговору остао непромењен. Скупштина града Н.С. је 27.05.2011. године дала сагласност на одлуку о изменама и допунама програма пословања туженог за 2011. годину. Решењем туженог број 01-5844/1 од 16.06.2011. године тужиоцу је отказан уговор о раду са анексима због престанка потребе за обављањем наведених послова као последице технолошких, економских и организационих промена које спроводи тужени а које промене нису могле бити отклоњене законом предвиђеним мерама запошљавања. Наведено је да тужиоцу није могло да се обезбеди обављање других послова код туженог, да нису постојале могућности за његовим оспособљавањем на другим пословима и

образложено да је због технолошких, економских и организационих промена код туженог условљених знатним смањењем обима посла и утврђеном потребом за рационализацијом рада и пословања као и мерама штедње дошло до потпуног укидања радног места на пословима „техничар за надзор инвестиционих радова II“ које је обављао тужилац. Тужиоцу је исплаћена отпремнина. Правилником о организацији и систематизацији послова туженог од 07.06.2011. године укинута је радно место тужиоца код туженог. Поводом ступања на снагу нове систематизације синдикат туженог није дао сагласност нити је од синдиката тражено мишљење.

На утврђено чињенично стање првостепени суд је усвојио тужбени захтев налазећи да се тужени код доношења одлуке о престанку радног односа тужиоца позвао на члан 55. Колективног уговора туженог, којим су предвиђени критеријуми на основу којих ће запослени бити проглашен за технолошки вишак, при чему тужени није вршио оцењивање рада тужиоца нити рангирање већ је одлука о отказу донета вољом тадашњег директора туженог. Истовремено првостепени суд је оценио да је Правилник о организацији и систематизацији којим је укинута радно место тужиоца донет супротно члану 2. став 2. Колективног уговора туженог од 22.09.2010. године јер директор туженог није затражио мишљење синдиката запослених у Комунално стамбеној делатности туженог пре доношења правилника.

Побијаном пресудом другостепени суд је преиначио пресуду основног суда и одбио тужбени захтев за поништај решења туженог о отказу уговора о раду тужиоцу са анексима, враћање тужиоца на рад и накнаду штете у висини изгубљене зараде и других примања са доприносима и упис радног стажа налазећи да је Правилник туженог о систематизацији послова од 07.06.2011. године пуноважан јер није оспорен пред Уставним судом и да тужени није био у обавези да примени критеријуме утврђивања вишка запослених у смислу члана 55. Колективног уговора туженог обзиром да је радно место „техничар за надзор инвестиционих радова II“ на коме је тужилац радио укинута.

По оцени Врховног касационог суда правилно су побијаном одлуком примењене одредбе члана 179. став 1. тачка 9., 153. став 1. и 158. Закона о раду. Наводи ревизије о погрешној примени материјалног права нису основани.

Тужени у смислу члана 153. Закона о раду није био дужан да донесе програм решавања вишка запослених, а законом није прописано да се колективним уговором уређују питања доношења пословодних одлука у погледу технолошких, економских или организационих промена у оквиру периода за који пословодни органи послодавца оцене да ће доћи до престанка потребе за радом неких запослених. Како је тужени донео одлуке о организационим променама са којима се сагласио и оснивач овог јавног предузећа и по оцени Врховног касационог суда, тужени је доказао да је за отказ уговора о раду тужиоцу постојала оправдана потреба туженог као послодавца тужиоца, будући да су послови на којима је тужилац радио укинута. Нису од значаја ни критеријуми за одређивање технолошког вишка прописани колективним уговором послодавца будући да се они не примењују у случају укидања организационих делова или укидања тих послова већ могу бити од значаја за одређивање вишка запослених у

случају смањења броја извршилаца на одређеним пословима због престанка поребе за њиховим радом у смислу члана 155. Закона о раду. Како је престала потреба за радом тужиоца код туженог због престанка потребе за обављањем његовог посла а не због смањења обима посла и како је тужиоцу исплаћена отпремнина пре престанка радног односа у смислу члана 179. став 1. тачка 9. у вези члана 158. Закона о раду били су испуњени услови за престанак радног односа тужиоца по овом основу.

Са изнетих разлога одлучено је као у изреци пресуде на основу члана 405. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Миломир Николић,с.р.**